

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Remissyttrande över promemorian – Vissa undantag från bestämmelserna om karensavdrag

S2020/09429

Försäkringskassan har inte några invändningar mot förslaget, men vill lämna följande synpunkter.

Försäkringskassan anser att skrivningarna om när det kan anses finnas särskilda skäl (s. 24) bör utvecklas. De nuvarande skrivningarna öppnar upp för undantag avseende fler yrkesgrupper än de som exemplifieras.

Försäkringskassan konstaterar att promemorian inte ger någon närmare redogörelse för vad som gäller om kollektivavtalsparterna går utanför det semidispositiva området och träffar en överenskommelse om slopat karensavdrag i ett fall där det inte kan anses finnas särskilda skäl. Även om ett sådant avtal skulle vara ogiltigt kommer avtalsparterna inte att föra en talan mot avtalet. I promemorian (s. 26) anges att detta är en fråga som bör följas upp, men någon konsekvensbeskrivning ges inte beträffande vad som ska göras om det visar sig att det träffas kollektivavtal om slopat karensavdrag i vidare omfattning än vad som är avsett.

Den nu föreslagna bestämmelsen ska enligt promemorian gälla under perioden den 1 augusti 2021–31 januari 2023. Försäkringskassan ställer sig frågande till om ikraftträdandetidpunkten innebär att förordningen (2020:195) om vissa sjukpenningförmåner med anledning av sjukdomen covid-19 (den tillfälliga förordningen om ersättning för karensavdrag m.m.) kommer att gälla till och med den 31 juli 2021.

Om den tillfälliga förordningen om ersättning för karensavdrag m.m. upphör att gälla efter att den nu föreslagna lagändringen träder i kraft, och kollektivavtal om slopat karensavdrag träffas, kommer det vara svårt för Försäkringskassan att kontrollera vilka försäkrade som inte längre får något karensavdrag. I dag utgår Försäkringskassan ifrån att den som ansöker om ersättning för karensavdrag har haft ett karensavdrag. Det finns alltså en risk för missbruk av försäkringen.

Försäkringskassan konstaterar att många anställda inom de yrkeskategorier som föreslås omfattas av möjligheten till slopat karensavdrag är behovsanställda som ofta inte har rätt till sjuklön. Om den tillfälliga förordningen om ersättning för

karensavdrag m.m. tas bort kommer de behövsanställda att bli underkompenserade i förhållande till anställda som har rätt till sjuklön.

I avsnittet om förslagets konsekvenser för Försäkringskassan (s. 32 f.) nämns inte frågan om ersättning för höga sjuklönekostnader (EHS). Ökade sjuklönekostnader för arbetsgivarna torde medföra en ökning avseende EHS från Försäkringskassan.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Nils Öberg i närvaro av överdirektören Maria Rydbeck, avdelningscheferna Per Eleblad, Ulrika Havossar, Anders Liif och Mikael Westberg, verksamhetsutvecklaren Martin Lindeblad samt rättsliga experten Emelie Werme, den senare som föredragande.

Nils Öberg

Emelie Werme